

INGEZONDEN.

VERBETERING.

Het is mij gebleken, dat sommige collegae verkeerd hebben opgevat, wat ik volgens het verslag der vergadering der afdeeling 's-Hertogenbosch, in dit *Tijdschrift* No. 21 van 21 November l.l., omtrent den ventiel-tamponator van DE LEVIE heb gezegd. Ik geef gaarne toe, dat, zooals het er staat, er een veroordeeling in te lezen valt. Maar ik weet te goed, dat men op enkele gevallen, waarbij men, zooals bij ieder nieuw instrument, de techniek nog niet meester is, geen veroordeeling mag uitspreken.

Omdat kritiek op het instrument niet in mijn bedoeling heeft gelegen acht ik mij verplicht te verklaren, dat ik geen veroordeeling van den tamponator heb bedoeld, zelfs geen beoordeeling.

Dat dit niet duidelijk uit het verslag blijkt, is ook niet de schuld van den verslaggever, maar eenvoudig van het feit, dat in een verslag der vergadering niet woordelijk het gesprokene kan worden opgenomen.

Ik hoop, dat deze verbetering voldoende zal zijn, daar een woordelijke herhaling van het gesprokene op de vergadering te veel plaats in beslag zou nemen.

's-Hertogenbosch, 1 December 1925.

E. DOIJER.

HET ONTSTAAN DER BINDWEEFSELFIBRILLEN.

Hoewel ik niet van plan was geweest nogmaals terug te komen op het vraagstuk van het ontstaan der bindweefselfibrillen, moet ik toch zeggen, dat ik na lezing van de zeer fantasierijke 8ste mededeeling van HERINGA en LOHR niet kan inzien, op welke wijze de kloof tusschen onze zienswijzen er door overbrugd zou worden, daar er van de zaak in kwestie ongeveer niet in gerept wordt.

Uw uiteenzetting over de sidderingen, verlangens en hartstochten van de eicel staan toch wel in zeer verwijderd verband met de rol van de cellen bij de genese van het bindweefsel.

Misschien ligt het in uw bedoeling niet verder op de kwestie in te gaan, dan de aanduiding . . . „de macht, die uit dergelijke materie de planten en dieren wist te organiseren”.

Ik voor mij geloof, dat deze en dergelijke half theologische, half filosofische beschouwingen ons in deze kwestie niet verder brengen.

Zuidwolde (Drenthe), 30 November 1925.

A. M. FREDERIKSE.

DE OFFICIER VAN GEZONDHEID IN NEDERLANDSCH INLIË

Naar aanleiding van een stukje met bovengenoemden titel in No. 15 zij het mij vergund het volgende op te merken:

De nieuwe regeling heeft zeer zeker aan de O. v. G. meer nadeelen dan voordeelen gegeven; doch verschillende punten hiervan zijn onjuist of onvolledig weergegeven.

Ad 1. De diensttijd is van 15 op 20 jaar gebracht, terwijl het pensioen hetzelfde blijft. Bij verlaten van den dienst na 15 jaren ontvangt men slechts gedeeltelijk pensioen.

Omtrent de nieuwe pensioenen is nog niets bekend, daar het nieuwe pensioensreglement nog in bewerking is. Dat men 5 jaren langer zou moeten dienen voor hetzelfde pensioen, is slechts een gissing van een pessimist.

Ad 3. Is een O. v. G. ergens alleen als arts, dan is hij verplicht alle burgerambtenaren kosteloos geneeskundige hulp te verleenen.

In de regeling staat: op plaatsen, waar geen artsen in vrij beroep aanwezig zijn, kan de O. v. G. (garnizoensarts) verplicht worden alle landsdienaren, die zich bij het gouvernement tegen ziekten verzekerd hebben, kosteloos geneeskundige hulp te verleenen. De O. v. G. geniet dan de toelage van f 150.— ongeacht de inkomsten uit zijn particuliere praktijk verkregen. In het algemeen zal door deze toelage meer inkomen genoten worden, dan wanneer men hen als particuliere patiënten dient te rekenen.

Ad 4. Particuliere praktijk is de eerste drie dienstjaren niet meer geoorloofd. Verder zou de legercommandant in sommige gevallen het uitoefenen van particuliere praktijk aan O. v. G. kunnen weigeren.

Men leest hieruit: de eerste 3 jaren oefent men dus geen particuliere praktijk uit. Dit is onjuist, daar een O. v. G. na de eerste maanden gewerkt te hebben in een groot hospitaal in den regel wordt geplaatst op een post, waar hij de eenige arts is. Wonen daar particuliere patiënten, dan is hij wel verplicht dezen te helpen. Een andere vraag is: heeft de legercommandant het recht het uitoefenen van praktijk te weigeren, wanneer de O. v. G. zijn vrije uren daaraan besteden wil?

Ad 5. Vrije geneeskundige behandeling en vrij geneesmiddelen voor het gezin verkrijgt men alleen tegen storting van 2 pCt. van het traktement.

Daar collegae elkaar en hun gezin gewoonlijk kosteloos behandelen, is verzekering dus niet noodig en daarmede ook de storting vervallen. Tegen storting van $\frac{1}{2}$ pCt. van het traktement verzekert men zich voor vrij geneesmiddelen voor het gezin (inwonende bedienden inbegrepen).

Ad 6. Huishuurinhouding is verhoogd van 10 pCt. op 15 pCt. van het traktement.

Dit geldt slechts voor enkele plaatsen, waar groote scholen zijn (Mulo, H.B.S.). Doch op deze plaatsen geniet men voortaan een standplaatstoelage, die 3 pCt. tot 6 pCt. van het traktement bedraagt.

Ad 7. De toelage van f 150.— per maand, wanneer de particuliere praktijk minder opbrengt dan dit bedrag.

Ik onderschrijf de slotsommen *a* en *b* aan den voet van dit punt vermeld; doch in de toelichtingen er bij staan vele onjuistheden. Zoo wordt van een gedeeltelijke toelage in de regeling niet gesproken; men ontvangt deze in zijn geheel of in het geheel niet.

Verder: het legerbestuur kan inzage van de boeken verlangen ter contrôle. In de M. B. R. 1925 (bldz. 106) staat: aan den gew. eerstaanw. O. v. G. dan wel aan den Inspecteur M. G. D. moet, desgewenscht, inzage gegeven worden van enz.. Dan volgt o.a.: als de O. v. G. zijn loopbaan begint, heeft de troepenofficier reeds 4 jaren dienst gedaan en dus reeds 4 jaren geld verdiend; *terwijl de O. v. G. die vier jaren slechts geld heeft kunnen uitgeven.* Maar deze behooren tot zijn studiejaren, waarin aan toelagen wordt genoten een bedrag van f 6000.—. Het uitgegeven geld komt dus voor een goed deel niet uit zijn beurs, doch uit die van het gouvernement.

De vergelijkende cijfers over traktementen van O. v. G. en troepenofficiëren zijn onvolledig weergegeven door een bepaald dienstjaar als voorbeeld te nemen; men dient uit te rekenen, wat ieder in het geheel in 15 of 20 jaren verdient om een zuivere vergelijking te kunnen maken.

Ad 8. Na 10 jaren dienst als O. v. G. wordt men 5 jaren geplaatst bij den B. G. D.. Men zou van de 20 dienstjaren slechts 7 jaren kans hebben op particuliere praktijk.

Volgens de voorstellen van den hoofdinspecteur van den B. G. D. zouden O. v. G. met 10 dienstjaren gedetacheerd kunnen worden bij den B. G. D. voor 3 jaren (dus niet voor 5). Wil men deze plannen kunnen uitvoeren, dan is eerst belangrijke uitbreiding van het corps O. v. G. noodzakelijk; hun aantal is op het oogenblik nauwelijks voldoende voor den M. G. D.. Niet alle O. v. G. met 10 dienstjaren worden bij den B. G. D. gedetacheerd; naarmate er behoefte aan

is, zal men vragen, wie hiertoe genegen is; bij te weinig animo kunnen O. v. G. aangewezen worden.

Te spreken over 20 dienstjaren, waarin men kans zou hebben op particuliere praktijk, is verkeerd, daar men (net als vroeger) na 15 jaren hoofdofficier wordt na gebleken geschiktheid. Voor particuliere praktijk komen dus alleen de eerste 15 jaren in aanmerking. Van de eerste 3 jaren zijn er ruim 2, waarin men in den regel particuliere praktijk dient uit te oefenen, zie ad 4; verder is een detachering bij den B. G. D. lang niet zeker; zoodat men veel meer dan 7 jaren kans heeft particuliere praktijk uit te oefenen.

Is het af te raden als O. v. G. of als B. G. D. arts naar Indië te gaan? Mijns inziens niet. De O. v. G. vindt er een aangenamen en afwisselenden werkkring; geldelijke zorgen heeft men eigenlijk niet; na 6 jaren heeft men recht op 8 maanden vacantie met een behoorlijk verlofstraktement; op ongeveer 45-jarigen leeftijd recht op een goed pensioen (en gewoonlijk een aardige spaarpot uit particuliere praktijk verkregen) en is daardoor in staat later in Nederland in dat onderdeel der geneeskunst te werken, waarin men het meeste genoegeen heeft. De werkkring is geheel anders dan die bij het Nederlandsche leger; hij is ook uitgebreider (beroepsleger, militaire vrouwen en kinderen, bestrijding van volksziekten, enz.). De O. v. G. is vooral medicus practicus, de B. G. D. arts verricht meer hygiënisch- en administratief werk. Voor beiden zijn bezoldigingen, toelagen enz. precies gelijk; doch de O. v. G. ontvangt een premie van f 6000.— en kan in Indië inkomsten genieten door het uitoefenen van particuliere praktijk; de B. G. D. arts ontvangt geen premie en oefent geen particuliere praktijk uit. Voor jonge artsen acht ik daarom een verbintenis als O. v. G. beter dan die als gouvernements-arts bij den dienst der volksgezondheid.

's-Gravenhage, December 1925.

F. E. QUADDEKKER.

BEHANDELING VAN STEENPUISTEN MET TIN.

Ongeveer tien jaar geleden deelde een mijner diabetespatiënten mij mede, dat hij zijn furunkels was kwijtgeraakt door het innemen van tinpoeder. Ik nam die mededeeling met de noodige terughoudendheid op, doch bij navraag bij andere steenpuistlijders bleek mij, dat hier in Den Haag het tin inderdaad den roep heeft die kwaal te kunnen genezen. Toen ik eindelijk in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* van 1917, II, 721 een wetenschappelijke mededeeling daaromtrent aantrof, meende ik gerechtigd te zijn het middel te probeeren. Ik vervoegde mij bij den tinnegieter MEEUWS, Schoolstraat Den Haag, waar een grijze bediende onmiddellijk een lade opentrok en mij een bakje tinpoeder toonde, waaruit hij op het oog een kleine hoeveelheid verstrekke met het voorschrift dit op het brood te strooien en op te eten. Hij vertelde erbij, dat hij al 40 jaar in deze zaak werkzaam was en bij zijn indiensttreding de verkoop van tinpoeder voor steenpuisten reeds bestond.

Daar ik bij mijn suikerzieken zoo herhaaldelijk furunculose te behandelen heb, paste ik het tin dikwijls toe en inderdaad met zeer goed gevolg. De geneesmiddelen-industrie heeft zich nu van dit oude volksmiddel meester gemaakt en op de markt geworpen als stannoxyl. Het wordt netjes verpakt, van een smakelijke aanbeveling en een mooi etiket voorzien en vrij duur verkocht. Volgens POLIAKOFF'S mededeeling in het vorige nummer zijn de uitkomsten even goed als met het hoopje poeder, dat de Hagenaars voor een paar dubbeltjes bij den tinnegieter halen. Merkwaaardig dat er ook op dit gebied geen nieuws onder de zon is!

Den Haag, 6 December 1925.

W. HOOGSLAG.